

OBSAH

PREDHOVOR	13
1 ÚVOD	15
1.1 Ciele a metódy pevnostných výpočtov a overenie podmienok spoľahlivosti	22
1.2 Výpočtové modely v pevnostných výpočtoch pri zohľadnení medzných stavov	28
2 PRUŽNOSTNÉ, PEVNOSTNÉ, LOMOVÉ A DEFORMAČNÉ VLASTNOSTI MATERIÁLOV	31
2.1 Statické skúšky	32
2.1.1 Mechanické vlastnosti pri skúške ťahom	32
2.1.2 Diagram skutočnej závislosti napätie-deformácia	46
2.2 Deformačné charakteristiky	49
2.3 Lom pri skúške ťahom	57
2.4 Mechanické vlastnosti pri namáhaní jednoosovým tlakom	60
2.5 Mechanizmus lomu v reálnych kovoch	64
2.6 Odolnosť proti krehkému porušeniu	65
2.6.1 Skúška vrubovej húževnatosti	68
2.6.2 Skúška teploty nulovej húževnatosti - NDT	72
2.6.3 Skúška veľkých telies na ohyb pri ráze - DWTT	72
2.6.4 Skúška teploty zastavenia trhliny podľa Robertsona	73
2.6.5 Diagram analýzy porušenia	75
2.6.6 Význam kritérií založených na prechodovej teplote	76
2.6.7 Kritériá lomovej mechaniky	77
2.7 Skúšky únavovej pevnosti	78
2.8 Smithov diagram únavy	88
2.9 Zmeny mechanických vlastností	90
2.9.1 Závislosť niektorých mechanických vlastností od teploty	90
2.9.2 Tečenie materiálu pri vysokých teplotách	91
2.9.3 Vplyv deformačného spevnenia a starnutia	91
2.9.4 Vplyv deformačnej rýchlosti	93
2.9.5 Vplyv hrúbky steny a veľkosti súčiastky	94
2.10 Nové označenia ocelí, ich mechanických charakteristík a požiadavky na konštrukčné materiály	95
3 GEOMETRICKÉ CHARAKTERISTIKY PRIEREZOVÝCH PLÔCH	101
3.1 Statické momenty plochy, súradnice ťažiska plochy	101
3.2 Kvadratické momenty plochy	102
3.3 Kvadratické momenty plochy k rovnobežným osiam	103

3.4	Kvadratické momenty plochy k pootočeným osiam	104
3.5	Určenie smerov a veľkosti hlavných osových kvadratických momentov plochy	105
3.6	Grafické určenie kvadratických momentov plôch k pootočeným osiam	106
3.7	Polomery a elipsa osových kvadratických momentov plochy	107
3.8	Prierezové moduly	108
3.9	Geometrické veličiny analogické polárnemu kvadratickému momentu a prierezovému modulu v krútení	147
3.10	Sektoriálne charakteristiky tenkostenných prútov	147
3.10.1	Sektoriálna plocha	147
3.10.2	Zmena sektoriálnej plochy posunutím počiatku a pólu	148
3.10.3	Sektoriálne charakteristiky vyšších rádov	148
3.10.4	Použitie Vereščaginovej metódy pri výpočte integrálov	150
3.11	Postup výpočtu geometrických charakteristík	150
4	ZÁKLADNÉ ROVNICE MATEMATICKEJ TEÓRIE PRUŽNOSTI	155
4.1	Napätosť	155
4.2	Posuvy a deformácie	162
4.3	Podmienky kompatibility – spojitosť telesa	168
4.4	Statické diferenciálne rovnice rovnováhy	170
4.4.1	Diferenciálne rovnice rovnováhy v pravouhlých súradniciach	170
4.4.2	Diferenciálne rovnice rovnováhy vo valcových súradniciach	172
4.4.3	Diferenciálne rovnice rovnováhy vo guľových súradniciach	173
4.4.4	Statické diferenciálne rovnice rovnováhy pre rovinnú napätosť	173
4.5	Fyzikálne rovnice	174
4.5.1	Zohľadnenie vplyvu teploty	176
4.5.2	Hookeov zákon pre rovinnú napätosť	177
4.5.3	Hookeov zákon pre rovinnú deformáciu	179
4.6	Základné metódy riešenia úloh matematickej teórie pružnosti	179
4.6.1	Okrajové podmienky	180
4.6.1.1	Statické okrajové podmienky	180
4.6.1.2	Geometrické okrajové podmienky	181
4.6.2	Postupy riešenia úloh matematickej teórie pružnosti	181
4.6.2.1	Riešenie prostredníctvom zložiek posuvov	182
4.6.2.2	Riešenie prostredníctvom zložiek tenzora napätosti	183
4.6.2.3	Riešenie využitím funkcie napätia	185
4.7	Rovinné úlohy teórie pružnosti	186
4.7.1	Riešenie v zložkách napätia	187
4.7.2	Riešenie v zložkách posuvov	187
4.7.3	Riešenie rovinatej úlohy pomocou funkcie napätia	189

5 ENERGETICKÉ PRINCÍPY	195
5.1 Potenciálna energia pre jednoosovú napätosť	195
5.2 Potenciálna energia napätosti pre čistý šmyk	196
5.3 Merná energia napätosti pre trojosovú napätosť	196
5.4 Merná energia napätosti pre zmenu objemu a tvaru	197
5.5 Zovšeobecnené súradnice a princíp virtuálnych prác	198
5.6 Castiglianove vety	202
5.7 Veta o minime celkovej potenciálnej energie	202
5.8 Princíp superpozície, Bettiho veta a Maxwelllove vety	204
5.9 Veta o jednotkovom posuve a o jednotkovej sile	206
5.10 Metóda kánonických rovníc	211
6 HYPOTÉZY PEVNOSTI – MEDZNÉ PODMIENKY	213
6.1 Hypotézy pre posúdenie vzniku krehkého porušenia	215
6.1.1 Medzná podmienka $\sigma_{\max}$ - Rankinova hypotéza	215
6.1.2 Medzná podmienka $\varepsilon_{\max}$ - Saint Vénantova hypotéza	216
6.1.3 Medzná podmienka – Mohrova hypotéza	218
6.2 Hypotézy pre posúdenie vzniku plastických deformácií	220
6.2.1 Medzná podmienka $\tau_{\max}$ - Trescova - Guestova hypotéza	220
6.2.2 Medzná podmienka celkovej energie napätosti – Beltramiho hypotéza	222
6.2.3 Medzná podmienka energie napätosti pre zmenu tvaru – HMM (Huber-Mises-Hencky) hypotéza	224
6.3 Univerzálne hypotézy	225
6.4 Hodnotenie medzných podmienok porušenia a plastickej deformácie	226
6.5 Využitie podmienok pevnosti pre zvláštny prípad rovinnej napätosti	227
6.5.1 Podmienka pevnosti pre húževnaté materiály	227
6.5.2 Podmienky pevnosti pre krehké materiály	228
6.6 Použitie hypotézy pevnosti pri výpočtoch	228
7 PRIAME PRÚTY A PRÚTOVÉ SÚSTAVY	229
7.1 Priame prúty zaťažené silami pôsobiacimi v ich osi	232
7.1.1 Namáhanie ťahom, resp. tlakom, so zreteľom na sily vlastnej tiaže	233
7.2 Priame prúty namáhané momentom v rovine kolmej na os prúta – hriadele	235
7.2.1 Napätosť a deformácia pri krútení	235
7.2.2 Krútenie prútov nekruhového prierezu	237
7.3 Ohýbané priame prúty – nosníky	243
7.3.1 Vnútorne silové veličiny pri ohybe a diferenciálne závislosti medzi nimi	243
7.3.2 Normálové napätie pri rovinnom ohybe	245

7.3.3	Šmykové napätia pri rovinnom ohybe	264
7.3.4	Úplná pevnostná kontrola	266
7.3.5	Diferenciálna rovnica priehybovej čiary	269
7.3.6	Určenie deformácie nosníkov metódou počiatočných parametrov	271
7.3.7	Výpočet deformácií nosníkov metódou statickej analógie – Mohrova metóda	283
7.3.8	Výpočet deformácií nosníkov premenného prierezu	285
7.3.9	Využitie Mohrovho integrálu pri výpočte deformácií	287
7.3.10	Vplyv posúvajúcej sily na deformáciu nosníkov pri ohybe	288
7.3.11	Stred ohybu	290
7.3.12	Riešenie staticky neurčitých priamych nosníkov	297
7.3.12.1	Výpočet staticky neurčitých systémov metódou porovnania deformácie	297
7.3.12.2	Spojité nosníky na viacerých podperách. Trojmomentová - Clapeyronova rovnica	301
7.3.13	Nosníky na pružnom podklade	310
7.4	Zložené namáhanie priamych prútov	313
7.4.1	Priestorový (šikmý) ohyb	313
7.4.2	Kombinované namáhanie ťah (tlak) a ohyb	317
7.5	Krútenie a ohyb prútov kruhového a medzikruhového prierezu	321
7.6	Stiesnené krútenie a ohyb tenkostenných prútov otvoreného prierezu	324
7.6.1	Výpočet napätí a deformácií pri stiesnenom krútení tenkostenných prútov	324
7.6.2	Všeobecný prípad zaťaženia tenkostenných prútov	329
8	ZAKRIVENÉ A ZALOMENÉ PRÚTY A RÁMY	337
8.1	Zakrivené a zalomené rovinné prúty a rámy	337
8.1.1	Vnútorne silové veličiny v staticky určitých zakrivených a zalomených prútoch	337
8.1.2	Vnútorne silové veličiny v staticky neurčitých zakrivených a zalomených prútoch a rámoch	339
8.1.3	Veľmi zakrivené prúty	359
8.1.3.1	Napätia vo veľmi zakrivených prútoch	359
8.1.3.2	Deformácia veľmi zakrivených prútov	364
8.1.4	Napätia a deformácie v málo zakrivených a zalomených prútoch a rámoch	366
8.2	Zakrivené a zalomené priestorové prúty a rámy	377
8.3	Vinuté pružiny	386
8.3.1	Skrutkovicová valcová pružina s kruhovým prierezom	386
8.3.2	Kužeľová skrutkovicová pružina s kruhovým prierezom	388
8.3.3	Špirálová pružina	389

9 DOSKOVÉ A ŠKRUPINOVÉ KONŠTRUKČNÉ PRVKY	391
9.1 Dosky	391
9.1.1 Kirchhoffove obdĺžnikové dosky	392
9.1.2 Kruhové Kirchoffove dosky	409
9.1.3 Výpočet tenkých dosiek	435
9.2 Tenkostenné škrupiny	437
9.2.1 Bezmomentová teória rotačných škrupín	440
9.2.2 Výpočet deformácií pri bezmomentovej teórii rotačných škrupín	448
9.2.3 Momentová teória rotačných škrupín	449
9.2.4 Namáhanie a deformácia valcovej rotačnej škrupiny s konštantnou hrúbkou steny h , osovo symetricky zaťaženej, pri aplikácii momentovej teórie	454
10 HRUBOSTENNÉ VALCOVÉ NÁDOBY	461
10.1 Napätosť v hrubostenných valcových nádobách	461
10.2 Podmienky pevnosti hrubostenných valcových nádob	465
10.3 Deformácia plášťa valcovej nádoby	467
10.4 Nalisované nádoby	467
11 ROTUJÚCE KOTÚČE	475
11.1 Rotujúci kotúč konštantnej hrúbky	475
11.2 Kotúč stálej pevnosti	480
11.3 Kotúč s nespojitou zmenou hrúbky	481
11.4 Uvoľňovacie otáčky kotúča bez zaťaženia nalisovaného na plnom hriadeli	481
12 STABILITA NOSNÝCH PRVKOV	483
12.1 Stabilita prútov	485
12.1.1 Určenie kritickej vzpernej sily prútov namáhaných osovou silou	485
12.1.2 Výpočet na vzper podľa STN 73 1401 „Navrhovanie oceľových konštrukcií“	495
12.1.3 Prúty zaťažené priečnymi a osovými silami	508
12.1.3.1 Riešenie integráciou diferenciálnej rovnice	508
12.1.3.2 Energetická metóda	512
12.1.3.3 Metóda Howardova-Čencevova	515
12.1.3.4 Prút zaťažený priečnymi a osovými silami – Riešenie pomocou diferenciálnej rovnice 4. radu	519
12.1.3.5 Nosníky na pružnom podklade zaťažené kombinovaným ťahom (resp. tlakom) a ohybom	524
12.1.4 Určenie straty stability prstenca	526
12.2 Stabilita dosiek	527
12.2.1 Obdĺžnikové dosky konštantnej hrúbky	527
12.2.2 Kruhové a medzikruhové dosky konštantnej hrúbky	545

12.3	Stabilita škrupín	547
12.3.1	Rotačné valcové škrupiny	548
12.3.2	Rotačné kužeľové škrupiny	555
12.3.3	Guľové škrupiny	556
13	KMITANIE MECHANICKÝCH SÚSTAV	557
13.1	Klasifikácia mechanických kmitov	559
13.2	Kmitanie sústav s jedným stupňom voľnosti	559
13.2.1	Voľné kmitanie sústav bez uváženia vlastnej tiaže pružných prvkov	559
13.2.2	Voľné kmitanie sústav s uvážením vlastnej tiaže pružných prvkov	567
13.2.3	Voľné kmitanie sústav s viskóznym tlmením	570
13.2.4	Vynútené kmitanie bez tlmenia	572
13.2.5	Vynútené kmitanie s tlmením	576
13.2.6	Krúživé kmitanie hriadeľa s osamelou hmotou	577
13.3	Voľné kmitanie mechanických sústav s viacerými stupňami voľnosti	579
13.4	Voľné kmitanie mechanických sústav so spojitou rozloženou hmotou	585
13.4.1	Pozdĺžne kmitanie prútov	585
13.4.2	Torzne kmitanie hriadeľov	587
13.4.3	Ohybové kmitanie prizmatických nosníkov	588
13.4.4	Krúživé kmitanie hriadeľov so spojitou rozloženou hmotou	593
13.5	Niektoré približné metódy určovania voľných kmitov pružných sústav	594
13.5.1	Zákon zachovania energie pri kmitaní	594
13.5.2	Rayleighova metóda	595
13.5.3	Ritzova metóda	596
13.5.4	Galerkinova metóda	597
14	NAMÁHANIE PRI RÁZE	599
14.1	Základné pojmy o ráze	599
14.2	Rázové namáhanie pružnej sústavy s jedným stupňom voľnosti	600
14.2.1	Pružná sústava bez osamelej hmoty	600
14.2.2	Ráz pružnej sústavy s osamelou hmotou	607
14.3	Rázové namáhanie pružnej sústavy s viacerými stupňami voľnosti	615
14.4	Rázové namáhanie pružnej sústavy so spojitou rozloženou hmotou	618
14.4.1	Pozdĺžny ráz prútov	618
14.4.2	Priečny ráz pri ohybe nosníkov	625
14.5	Spresnené metódy výpočtu pri ráze	630
15	TVAROVÁ A ÚNAVOVÁ PEVNOSŤ	639
15.1	Pojem a definícia únavy	639
15.2	Faktory ovplyvňujúce únavovú životnosť	642

15.3	Nízkocyklová únava	647
15.4	Odhad únavového života	652
15.5	Únava súčiastok s vrubom	654
15.6	Odhad únavovej pevnosti pre dlhú dobu života	663
15.7	Odhad kriviek $\sigma - N$	667
15.8	Šírenie únavovej trhliny	672
15.8.1	Mechanizmus šírenia únavových trhlín	674
15.9	Posúdenie konštrukcií na únavu podľa STN 73 1401	676
15.9.1	Prípady nevyžadujúce posúdenie na únavu	677
15.9.2	Predpoklady výpočtu na únavu	678
15.9.3	Parciálne súčinitele spoľahlivosti pri výpočte na únavu	678
15.9.4	Únavové namáhanie	679
15.9.5	Únavová pevnosť	680
15.9.6	Posúdenie na únavu	684
15.9.6.1	Namáhanie s konštantným rozkmitom napätí	684
15.9.6.2	Namáhanie s premenným rozkmitom napätí	685
15.9.6.3	Ekvivalentný rozkmit napätia	686
15.9.6.4	Hodnotenie konštrukčných detailov s defektmi	687
15.9.6.5	Zvýšenie únavovej pevnosti konštrukčného detailu	687
15.10	Koncentrácia napätia v konkrétnej súčiastke	688
15.11	Medza únavy skutočnej súčiastky a miera bezpečnosti pri cyklickom namáhaní	751
15.12	Miera bezpečnosti při zloženom namáhaní na únavu	752
16	KREHKÉ PORUŠENIE	759
16.1	Základy lomovej mechaniky	767
16.2	Krehký lom konštrukcií podľa STN 73 1401	774
16.2.1	Navrhovanie podľa prechodových teplôt materiálov	776
16.2.2	Navrhovanie podľa lomovej húževnatosti materiálov	777
16.2.2.1	Úroveň namáhania pri krehkom lome	778
16.2.2.2	Spôsoby namáhania prvku	778
16.2.2.3	Dôsledky porušenia konštrukcie	779
16.2.2.4	Dĺžka fiktívnej trhliny	779
16.2.2.5	Kontrola konštrukcie podľa lomovej húževnatosti	779
16.2.3	Navrhovanie podľa zaručenej vrubovej húževnatosti materiálov	782
17	NAMÁHANIE PRI TEČENÍ	789
17.1	Základy reológie hmôt	789
17.1.1	Základné reologické látky	789

17.1.2	Pružnetvárne (pružneplastické) hmoty	792
17.1.3	Pružnevískózne a pružnevláčne hmoty. Relaxácia a dopružovanie	792
17.2	Vplyv teploty na mechanické vlastnosti kovov	796
17.3	Vplyv faktoru času na deformáciu	797
17.4	Postup výpočtu na tečenie	803
17.4.1	Výpočty na tečenie pri základných spôsoboch namáhania	804
17.5	Poškodzovanie prvkov tečením za tepla	809
17.6	Teplotná a nízkocyklová únava telies	812
18	ZÁKLADY TERMOELASTICITY	815
18.1	Základné vzťahy pre termoelasticitu	815
18.2	Základné rovnice vedenia tepla	816
18.3	Teplotné napätie v rovinných úlohách	818
18.4	Teplotné napätia v nosníkoch	823
19	ZÁKLADY TEÓRIE PLASTICITY A ICH APLIKÁCIA V TECHNOLOGICKÝCH PROCESOCH	827
19.1	Kritické šmykové napätie pri sklze	830
19.2	Aproximácia ťahových diagramov	832
19.3	Doplňky k rozboru napätosti a deformácií	836
19.3.1	Guľový tenzor a deviátor tenzora napätia	836
19.3.2	Začiatok vzniku plastickej deformácie	837
19.3.3	Intenzita napätia	837
19.3.4	Merná energia napätosti	838
19.3.5	Guľový tenzor a deviátor tenzora deformácie	839
19.3.6	Intenzita deformácie	839
19.3.7	Rýchlosť deformácie	840
19.4	Podmienky plasticity	841
19.4.1	Podmienka stálosti intenzity šmykových napätí	842
19.4.2	Podmienka stálosti maximálneho šmykového napätia	842
19.4.3	Grafické znázornenie podmienok plasticity	843
19.5	Teórie plasticity	843
19.5.1	Henckyova – Nádaiova teória	844
19.5.2	Prandtlova – Reussova teória	845
19.5.3	Teória malých pružneplastických deformácií	846
19.6	Podmienky plasticity pri rovinnej deformácii	847
19.7	Diferenciálne rovnice sklzových čiar	848
19.7.1	Henckeho rovnice	849
19.7.2	Vlastnosti sklzových čiar – Henckeho zákon	849

20 NAMÁHANIE NAD MEDZOU KLZU	853
20.1 Napätia v pružneplasticky deformovaných prútoch. Určenie medzného zaťaženia pri ťahu a tlaku	853
20.2 Pružneplastický ohyb	856
20.3 Pružneplastický krut kruhového prierezu	859
20.4 Hrubostenné nádoby v pružneplastickom stave	860
20.5 Prispôsobenie a medzný stav konštrukcií v pružneplastickom stave	863
21 VÝPOČET PEVNOSTI TLAKOVÝCH NÁDOB	869
21.1 Základné údaje potrebné pre výpočet	873
21.2 Výpočet valcových častí nádob	879
21.2.1 Hladké valcové škrupiny	881
21.2.2 Valcové škrupiny vystužené prstencami	886
21.3 Výpočet kužeľových častí nádob	888
21.3.1 Kužeľové škrupiny zaťažené osovými silami	900
21.3.2 Kužeľové škrupiny zaťažené ohybovým momentom	901
21.3.3 Kužeľové škrupiny zaťažené kombinovaným zaťažením	902
21.4 Výpočet klenutých dien tlakových nádob	903
21.4.1 Eliptické a polguľové dno	903
21.4.2 Torosférické dno	904
21.5 Výpočet pevnosti plášťov guľových stabilných tlakových nádob	906
21.6 Výpočet pevnosti časti stabilných tlakových nádob na nízkokycklovú únavu. Namáhanie vysokých zvislých nádob od vetra a seizmických účinkov a pasport pre tlakové nádoby	907
21.6.1 Požiadavky na úpravu výpočtov pevnosti realizovaných na počítači	908
21.6.2 Podmienky používania programov pre výpočet pevnosti pri vzájomných dodávkach	910
21.6.3 Požiadavky na normy pre výpočet pevnosti vzhľadom na možnosť spracovania na počítači	910
22 NUMERICKÉ METÓDY V PEVNOSTNÝCH A TUHOSTNÝCH VÝPOČTOCH	911
22.1 Metóda sietí (diferenčná metóda)	911
22.2 Priama deformačná metóda	917
22.3 Metóda konečných prvkov	920
22.3.1 Vybrané typy prvkov	924
22.3.2 Izoparametrické prvky	927
22.3.3 Numerická integrácia	929
22.3.4 Metódy riešenia rovníc v MKP	930
22.3.5 Chyby riešenia	932
22.4 Metóda hraničných prvkov	932
22.5 Stručné opisy najrozšírenejších programových produktov	938

23 ZÁKLADY EXPERIMENTÁLNEJ PRUŽNOSTI	941
23.1 Predmet a ciele experimentálnej pružnosti	941
23.2 Tenzometrické metódy	941
23.2.1 Elektrické tenzometre	943
23.2.2 Meranie malých odporových zmien	945
23.2.3 Vlastnosti elektrických odporových tenzometrov	946
23.2.4 Vplyvy vonkajšieho prostredia na výsledky tenzometrického merania	947
23.2.5 Zapojenie tenzometrov do mostíka	948
23.2.6 Určenie napätí z nameraných deformácií v pružnej oblasti	949
23.2.7 Podmienky a prostriedky pre tenzometrické merania	951
23.2.8 Určenie zvyškových napätí tenzometrickými meraniami metódou odvrátania	952
23.3 Fotoelasticimetria	954
23.3.1 Určovanie konštanty optickej citlivosti	959
23.3.2 Určovanie napätosti v modeloch fotoelasticimetrickým meraním	960
23.3.2.1 Separácia hlavných normálových napätí pozdĺž izostaty	961
23.3.3 Priestorová fotoelasticimetria	962
23.3.4 Reflexná fotoelasticimetria	963
23.4 Metóda mechano-optickej interferencie - Moiré metóda	964
23.5 Holografia	966
23.6 Krehké nátery	968
LITERATÚRA	969